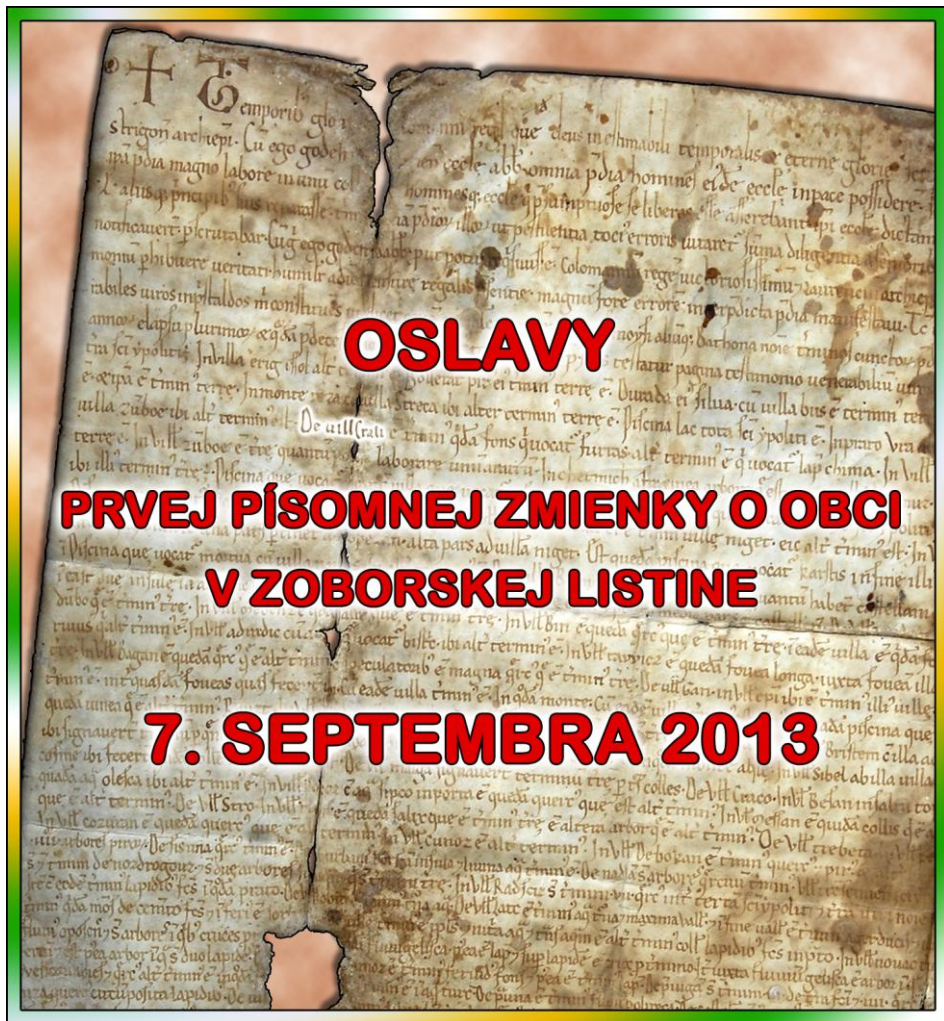

Kráľovské zvesti

Občasník Obce Horná Kráľová

OSLAVY

**PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY O OBCI
V ZOBORSKEJ LISTINE**

7. SEPTEMBRA 2013

AKO SA DOSTALA NAŠA OBEC DO HISTÓRIE...

Jedna z legiend o Hornej Kráľovej hovorí, že pri studničke v obecnom chotári sa vraj zastavil uhorský kráľ Koloman a ustatý po dlhej ceste, či poľovačke si tu oddýchol, napil sa občerstvujúcej vody, zahasil smäd, posedel si tu a povedal, že tu si založí svoj kráľovský dvorec – dedinu, ktorá dostane meno „De villa Crali“. A odvtedy má naša dedina pekné meno Kráľov dvor alebo Kráľova zem. Zdá sa, že samotná povesť nie je celkom vymyslená, lebo naozaj má svoj historický základ aj v okolnostiach, ktoré majú spojitosť s napísaním zoborskej listiny a s okolnosťami, prečo ju napísali. Zo starej histórie Slovenska a starého Uhorska vieme, že v 12. storočí bol na tomto území už dobre organizovaný štátny, cirkevný ale aj hospodársky život. Presvedčajú nás o tom aj historické udalosti, ktoré sa stali už v 11. storočí, ale aj v čase napísania druhej zoborskej listiny na začiatku 12. storočia.

Od tohto obdobia v krajine panovali veľké nepokoje, rozbroje o uhorský trón. Boli to roky pustošivých vojen, neporiadkov, rabovania, ktoré sa priamo dotkli aj nitrianskeho opátstva. Neobišli ani majetky benediktínov, ku ktorým patrila naša obec. Opát zoborského kláštora Gottfried sa obrátil s prosbou na kráľa Kolomana okolo roku 1110, aby dovolil znova spísať majetky kláštora. Koloman preto nariadil súdne rokovanie, ktoré bolo v r. 1111 v katedrále sv. Emeráma v Nitre. Ako rozsudok napísali prvú Zoborskú listinu z r. 1111, v ktorom kráľ Koloman vrátil práva mýta a majetky kláštora. Pretože sa potratili a zničili aj listiny o majetkových právach prikázal kráľ Koloman spísať na tvári mieste všetky kláštorné majetky a poveril s tým svojho človeka Batunu, nitrianskeho župana Mojžiša a opáta Gottfrieda. Tri roky chodili po dedinách a dvorcoch a popisovali jednotlivé majetky a ich chotárne medze. Výsledok tohoto popisu je zapísaný v druhej zoborskej listine z roku 1113, ktorú podpísal v tom roku kráľ Koloman. Listina je napísaná na koži, má 51 riadkov a privesili na ňu kráľovskú pečať. Je to najvzácnejší zachovaný dokument.

V tejto listine je zapísaných vyše 150 vtedajších mien dedín, dvorcov, potokov, rybníkov, studničiek, vrškov, hájov a dolín. Medzi nimi je aj prvá písomná zvesť o našej dedine. V 11. riadku je po latinsky napísané „De villa Crali /Cralj/ est terminus quidam fons, qui vocatur furras: alter terminus est, qui vocatur Laprechima“ čo slovensky znamená: Za dvorcom Kráľ má koniec pri studničke, ktorá sa volá „furras“ /studnička, prameň/, ale druhý koniec /majetku/ je a volajú ho Laprechima. Z listiny sa dozvedáme, že v chotári dvorca Kráľ bola už vtedy studnička, ktorú volali „furras“ /prameň/. Pri studničke bola medza, bol to koniec kláštorného majetku.

Druhý koniec tohto majetku bol pri mieste, ktoré volali „Laprechima“, avšak nie je známe, kde sa môže nachádzať.

V súvislosti s konaním osláv 900.výročia prvej písomnej zmienky o našej obci v Zoborskej listine a na základe legendy o vzniku našej obce viažúcej sa k studničke na Geríci v orgánoch obce sa zrodila myšlienka skultúrnenia a obnovy studničky a jej okolia. Vytvoriť tu priestor na konanie rôznych spoločenských stretnutí, oslavu výročí, kultúrnych podujatí a pod. A tak myšlienky vystriedali činy. Najskôr poľovníci vyčistili okolie studničky, odstránili popadané konáre a pokosili trávu. Následne pracovníci obecného úradu vyložili kameňom objekt studničky a vybudovali spevnený odtok prebytočnej vody. Taktó vynovená studnička a jej areál v sobotu 22.júna 2013 bola slávnostne daná verejnosti do užívania (viď foto).

Účastníkov slávnostného zhromaždenia na Geríci príhovorom pozdravil starosta obce Emil Rábek, históriou obce sa v skratke zaoberal predseda kultúrnej komisie Ing. Vladimír Lovász. Prítomným bližšie priblížil pripravovanú publikáciu *Z histórie našej obce po súčasnosť*. Dojímavým programom pod vedením Mgr. Veroniky Holubkovej sa predstavili žiaci miestnej ZŠ. V krojoch a dobových kostýmoch predniesli scény o historickej studničke a o živote kráľa Kolomana. Tóny harmoniky a krásne ľudové piesne dotvorili sviatočnú atmosféru podujatia.

Želajme si, aby takáto atmosféra nás sprevádzala vždy keď vkročíme na toto historické miesto našej obce.

Spracovala : Mária KOKEŠOVÁ, členka RR KZ

POZVÁNKA NA OSLAVY 900. VÝROČIA PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY O OBCI V ZOBORSKEJ LISTINE A OBECNÉ HODY 2013

PIATOK – 6. 9. 2013

17,00 hod – slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva v kultúrnom dome k tomuto výročiu, ocenenie jednotlivcov a kolektívov Ďakovnými plaketami za rozvoj a zveľaďovanie obce, krst novovydanej knižnej publikácie *DEJINY HORNEJ KRÁĽOVEJ AŽ PO SÚČASNOSŤ*.

SOBOTA – 7. 9. 2013

15,30 hod. – začiatok hlavného programu osláv na futbalovom štadióne, privítanie hostí, príhovor starostu obce

15,45 hod. – vyhodnotenie prezentácie vo varení gulášu, z účasťou miestnych organizácií a občianskych združení.

16,00 hod. – pozdravy a vystúpenia prítomných spevokolov a súborov: Terchovská muzika z Terchovej, FS ZOBOR z Nitry, Country skupina z Mojmiroviec, Spevokol z partnerskej obce Kestúc a domáce spevokoly MO Matice slovenskej, MO Csemadok-u a Kráľovanky.

19,30 hod. – Diskozábava, na ktorej okrem DJ bude mať vstupy aj Terchovská muzika.

Pre účastníkov osláv usporiadatelia pripravujú bohaté občerstvenie a hodové špeciality. Tešíme sa na Vás.

NEDEĽA – 8. 9. 2013

8,30 hod. a 9,45 hod. slávnostné sv. omše v miestnom kostole

Popoludní zábava pri kolotočoch a športové zápasy – majstrovské stretnutia regionálnej V. ligy JUH

PONDELOK – 9. 9. 2013

8,30 hod. a 9,45 hod. sv. omše v slovenskom a v maďarskom jazyku, hodové športové popoludnie mužstiev KFC TIBI – dorast, starí páni, dospelí.

O ČOM ROKOVALO OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

-20. marca sa konalo mimoriadne zastupiteľstvo. Hlavnými bodmi bolo prerokovanie rozpočtu obce a všeobecných záväzných nariadení (VZN). OcZ rozpočet neschválilo a prijalo úlohu pre odb. referentku Evu Hippovú zapracovať do rozpočtu pripomienky. Okrem toho boli schválené dotácie pre futbalový klub KFC a ostatné občianske združenia v obci.

V ďalšom bode schválilo VZN:

- o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad
- o povinnosti obce vypracovať a aktualizovať povodňové plány záchranných prác.
- o spôsobe náhradného zásobovania obyvateľov s vodou
- o financovaní originálnych kompetencií obce Horná Kráľová na úseku školstva
- návrh znenia vyhlásenia výberového konania na funkciu hlavného kontrolóra obce.

Ďalšie zasadnutie OcZ sa konalo v apríli za prítomnosti ôsmich poslancov. Na programe bolo opäť schvaľovanie rozpočtu. Ani tentoraz neprešiel ani jeden z troch predložených návrhov z dôvodu neodsúhlasenia platov zamestnancov OcÚ. Prítomní poslanci sa oboznámili s obsahom textu do obecnej kroniky za r.2012, ktorý predniesla kronikárka Mgr. Veronika Holúbková. OZ schválilo vyhlásenie výberového konania na funkciu riaditeľa ZŠ s MŠ Horná Kráľová. OcZ schválilo predaj obecného pozemku v prospech Jána Procházku a manž. Kristíny Procházkovej r. Majdiakovej, trvale bytom Horná Kráľová č. 286.

- 10 júna volili poslanci hlavného kontrolóra po odstúpení Ing. Gabriela Lenčesa.

Do výberového konania sa prihlásili traja uchádzači:

1. Ing. Ján Prachár, SNP 956/10, Šaľa

2. Ing. Gabriel Odrážka, Horná Kráľová, Hlohovecká č. 277

3. Ing. Július Rábek, Trnovec nad Váhom č. 47

Hlasovanie poslancov :

ZA : 5 (J.Šoka, G. Lencsés,J. Lenický, Mgr.L. Odrážka, J. Morvay)

PROTI: 2 (Ing.V. Lovász, T. Rábek)

ZDRŽAL SA: 2 (Ing. G. Odrážka, G. Hippová)

Do funkcie hlavného kontrolóra obce OcZ zvolilo Ing. Jána PRACHÁRA.

-14. júna bolo zvolané ďalšie zasadnutie OcZ. Poslanci sa oboznámili s rozborom čerpania rozpočtu obce za prvý kvartál roku 2013 prednesený ref. E. Hippovou.

OcZ návrh rozpočtu obce na rok 2013 schválilo s pripomienkami:

- zapracovať zmenu tarifného platu zamestnancov na 74.527,- Eur,

- zapracovať do rozpočtu finančné prostriedky obdržané zo ZŠ s MŠ.

Prítomných deväť poslancov schválilo návrh, aby nová publikácia knihy "*Dejiny Hornej Kráľovej až po súčasnosť*" bola distribuovaná do každej domácnosti zdarma v počte 1 ks. Okrem toho schválilo zaradiť projekt: Oprava artézskej studne a úprava jej okolia do investičných akcií obce. Tiež OcZ vzalo na vedomie vymenovanie PaedDr. Romana Urbánika, do funkcie riaditeľa ZŠ s MŠ starostom obce, na päťročné funkčné obdobie s platnosťou od 1.júla 2013 do 30. júna.2018.

-28. júna obecné zastupiteľstvo schválilo záverečný účet obce za rok 2012.

Spracoval: Mgr. Ladislav ODRÁŠKA, člen RR

DS „DESATŮ“- v podání
veselohry LEPŠÍ PÁN

Divadlo ZŠ s hrou
MALÝ PRINC

Z výstavy dětí MŠ

Z výstavy žiakov ZŠ

KULTÚRA V NAŠEJ OBCI

Aj v tomto vydaní občasnika Vám chceme prezentovať vydarené kultúrne podujatia v obci:

- v marci divadelný súbor „DESAŤ“ pri MKS naštudoval premiéru veselohry **LEPŠÍ PÁN** v réžii Ing. Tomáša Lencsésa. Táto svieža, vtipná a úspešná komédia nemeckého autora Waltera Hasenclevera zaujala nielen našich divákov, ale páčila sa aj divákovi v Trnenci nad Váhom. Hlavným hrdinom je úspešný sobášny podvodník a utešiteľ vdov Möbius, ktorému všetko klapalo až dovtedy, ako sa zaľúbil do Lie, dcéry priemyselného magnáta Compassa. Obaja lásku pokladajú iba za obchodnú záležitosť. Toto je prekážkou medzi Liou a Möbiom. Našťastie opustené vdovy sa rozhodnú, že mu nebudú stáť v ceste jeho šťastiu a tak sa Möbius môže stať zaťom a partnerom pán Compassa. Členovia divadelného súboru podali opäť výborné herecké výkony.
- v priestoroch klubu mladých a v obecnej knižnici si návštevníci mohli pozrieť veľmi pekné a nápadité výstavy prác žiakov ZŠ a detí MŠ z prostredia školy a prírody.
- 27. apríla sa na Lúkach konali detské rybárske preteky „Kráľovská rybka 2013“. Zúčastniť sa mohli všetky deti do 15 rokov, preteky boli bez poplatku, mladším účastníkom bol doporučený doprovod v sprievode rodiča alebo inej plnoletej osoby. Počet detí oproti minulému roku stúpol na 24. Každý pretekár si priniesol základnú rybársku výbavu. Aj tí, čo sa im nepodarilo uloviť ryбку, bojovali do poslednej chvíle a neúspech brali športovo. Víťazovi sa podarilo chytiť viac ako 50 kusov rýb. Organizátori sa postarali o občerstvenie pretekárov a odmenili ich hodnotnými vecnými cenami.
- 30. apríla sa uskutočnila slávnosť stavania obecného Mája pred areálom MKS. Kultúrny program pripravili členovia miestnych spevokolov MO Matice slovenskej, MO Csemadok-u a Kráľovanky. Prítomní občania mohli ochutnať výborné zabijačkové špeciality, ktoré pripravili členovia DHZ.
- V rámci osláv Dňa matiek detský divadelný súbor pri Základnej škole naštudoval divadelnú hru Antoina de Saint-Exupéryho **MALÝ PRINC**. Malý princ nám pripomína detstvo, to nevinné a bezstarostné zmýšľanie detí, fantáziu a jedinečné čaro, ktoré sa skrýva v každom dieťati, no postupne ho človek potlačí natoľko, akoby úplne zmizlo. Ale ono nezmizne, len drieme v každom z nás a čaká, kým ho niekto prebudí ako malý princ. Naši malí herci zvládli svoje role výborne a za svoje výkony boli často odmeňovaní potleskom.

- 1. júna je MDD, naše deti ho oslávili zábavou a hrami. Výborný guláš im tak, ako každý rok pripravili naši poľovníci z PZ Dubina.
- 26. júna sa v priestoroch kultúrneho domu konala rozlúčka deviatakov so školou a súčasne to bol záver tanečného kurzu Venček. Žiaci a ich rodičia prežili nezabudnuteľný slávnostný deň.
- Obe vydala knižnú publikáciu k 900-tému výročiu prvej písomnej zmienky o našej obci **DEJINY HORNEJ KRÁĽOVEJ AŽ PO SÚČASNOSŤ**.

PRIPRAVUJEME :

- prázdninové varietné vystúpenie Cirkusu CARLSON
- obecné oslavy – 900 rokov prvej zmienky o obci, ktoré sa uskutočnia v sobotu 7.9.2013 v rámci slávností obecných hodov
- Október – Mesiac úcty k starším - celoobecné oslavy
- Slávnosť sv. Mikuláša a vianočná akadémia

Marta LOVÁSOVÁ, vedúca MKS

Detské rybárske preteky – účastníci s víťazom

OKRESNÁ SÚŤAŽ HASIČOV

Miestny dobrovoľný hasičský zbor zorganizoval 8.júna.2013 previerku hasičských družstiev v šalského okresu. Pretekov sa zúčastnili družstvá dobrovoľných hasičov z obcí Žihárec, Diakovce, Vlčany a domácej Hornej Kráľovej. Svoju výkonnosť prezentovali v dvoch disciplínach : štafeta a vodný útok.

Družstvá sa umiestnili nasledovne :

1.miesto Vlčany

3.miesto Horná Kráľová

2.miesto Žihárec

4.miesto-Diakovce

Nezávisle na poradí všetky družstvá preukázali dobrú zručnosť a akcieschopnosť. Naše hasičské družstvo je pripravené zasahovať aj v prípade živelných pohrôm, je schopné odčerpávať vodu z pivníc, zo suterénov a pod.

Som rád, že v šalskom okrese patríme medzi tých málo hasičských zborov, ktoré ešte ako-tak fungujú. Chcem poďakovať všetkým členom za ich obetavú prácu a každému, kto nás v tejto činnosti podporuje. Zvlášť by som chcel poďakovať pánovi Ľudovítovi Hochelovi /Pekáreň Hochel/, Jozefovi Benčíkovi /firma Demo/, Štefanovi Sýkorovi a starostovi obce p. Emilovi Rábekovi, ktorí nás v tejto akcii podporili.

Jozef LENICKÝ, predseda DHZ

JUBILANTKA pani ANNA LENICKÁ

V týchto dňoch v kruhu svojich najbližších oslávila životné jubileum 70.rokov. Svoj život zasvätila mladým, učiteľovaniu v rodnej obci. Tu sa v mimoškolských aktivitách venovala obecnej histórii a kultúre. Patrí medzi zakladateľky prvého obecného občasnika Kráľovské zvesti, bola členkou redakčnej rady a jej šéfredaktorkou.

Ku gratulácii patrí naše veľké poďakovanie a vinš pevného zdravia, rodinnej pohody a životného optimizmu

od starostu obce a členov redakčnej rady

POHĽAD NA ŠKOLSKÝ ROK 2012/2013 V ZŠ S MŠ

V čase, keď sa do rúk čitateľov dostáva najnovšie číslo Kráľovských zvestí, užívajú si už deti z materskej školy a žiaci školy prvé dni letných prázdnin a ich učitelia, ako aj nepedagogickí zamestnanci prvé dni zaslúženej dovolenky.

Po desiatich mesiacoch sa na čas prázdnin zatvorili školské brány, triedy ostali prázdne. Skôr, ako sa opäť zaplnia deťmi a žiakmi, je dobré pozrieť sa na to, čo nám uplynulé obdobie prinieslo.

Školský rok každý hodnotí zo svojho uhľa pohľadu. Žiak asi najskôr vykonáva hodnotenie cez získané vedomosti a prospech, učiteľ cez výsledky svojej práce. No a my sa pokúsime na končiaci sa školský rok pozrieť cez čísla a výsledky, ktoré sprevádzali končiaci sa školský rok.

Najprv sa pozrime na čísla a počty žiakov, tried, oddelení:

Materská škola: Počet tried: 2 Počet detí zapísaných do MŠ: 51

Základná škola: Počet tried: 9 Počet žiakov: 175

Počet oddelení ŠKD: 2 Počet detí v ŠKD: 45

Počet žiakov, ktorí v šk. roku 2013/2014 nastúpia do 1. ročníka: 15

Počet žiakov, ktorí končia povinnú školskú dochádzku v 9. ročníku: 15.

Na stredné školy, študijné odbory: **67%** žiakov

V nižších ročníkoch končia školskú dochádzku: 3 žiaci

Výsledky testovania 9

Slovenský jazyk a literatúra: **72,57%** - celoslovenský priemer 67,51 %, druhý najlepší výsledok v okrese Šaľa

Matematika: **55,4%** - celoslovenský priemer 60,07%

Žiaci školy sa počas školského roka zúčastnili viacerých súťaží v okresnom, krajskom, či celoštátnom kole. Medzi najvýznamnejšie úspechy patrí cena v celoštátnom kole Európa v škole s multimediálnym projektom žiakov, ako aj tretie miesto v literárnej časti súťaže Svätoplukovo kráľovstvo oživa.

Okrem školských povinností sme pre deti v materskej škole, ako aj žiakov školy pripravili množstvo akcií a podujatí. Z množstva spomenieme aspoň niektoré: zbery papiera, karnevaly, plavecké výcviky, oslavy dňa detí, tvorivé dielne, školské výlety a exkurzie.

V materiálnej oblasti sa v hodnotenom období podarilo okrem bežných opráv zabezpečujúcich prevádzku dobudovať kuchyňu v materskej škole, čím prevádzkovateľ - obec Horná Kráľová zabezpečila podmienky na prípravu jedál pre všetkých stravníkov, ďalej sa nám podarilo vymeniť okná na spálňach v materskej škole, rekonštrukciu kúrenia, výmenu radiátorov v materskej škole a rekonštrukciu podkrovných priestorov v budove školy, ktoré budú slúžiť ako špeciálne učebne. Toto sú tie najväčšie investície, ktoré zlepšili a zefektívniili prevádzku školy.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa všetkým, ktorí svojou prácou, pomocou a podporou vytvárali podmienky, ktoré našej škole pomohli naplniť ciele končiaceho sa školského roka 2012/2013.

PaedDr. Roman URBÁNIK, riaditeľ školy

SPOLOČENSKÁ KRONIKA OBCE

Vítajte medzi nami:

Tobias Klinka,

nar. 2.4.2013, Malá Kráľová 180

Ján Olianka,

nar. 20.5.2013, Hlavná 500

Radovan Pisca,

nar. 24.5.2013, Pri potoku 215

Tomáš Hanák,

nar. 27.5.2013, Sliváš II. 352

Jasmína Bernáthová,

nar. 27.5.2013, Vinohradnícka 593

Blahoželáme novomanželom:

Dominika Mondočková
Sereďská 670

Tomáš Flek
Nitra

Slavka Suchá
Domoviny 711

Juraj Terner
Malá Kráľová 232

Monika Galbavá
Sliváš I. 324

Juraj Krčmár
Nitra

Mgr. Imrich Rábek
Topoľová 59

Mgr. Veronika Šípková
Šaľa

Dušan Pápay
Pri potoku 146

Alexandra Balajthyová
Rimavská Sobota

Terézia Lovászová
Domoviny 700

Matúš Lenčéš
Močenok

Navždy nás opustili:

Mária Rácová 59 r., Milan Rác 58 r., Anna Kiššová 96 r., Barbora Vencelová 83 r.,

AKO REPREZENTOVALI OBEC

Pri hodnotení účinkovania našich mužstiev zapojených do dlhodobých súťaží začne tradične seniorským. Zverenci trénerského dua L.Kokeš a A. Krajačič skončili v piatej lige juh na 11. mieste. Po zbabranom závere jesene sa mužstvo v zimnej prestávke skonsolidovalo a na jar si body pripisovalo najmä v domácom prostredí. Nejaké bodíky prišli aj z vonka, ale na viac ako 11. miesto to nestačilo. Pozitívom je množstvo mladých domácich hráčov v zostave.

Dorastenci striedali dobré výkony so slabšími. 12 výhier a 10 prehíer ich nakoniec pasovalo do dolnej polovici tabuľky na ôsme miesto. Problémom bola tréningová morálka, tréner P.Gyarfás spolu s asistentom Z.Odráškom museli zostavu na majstrovské zápasy neraz doslova lepiť.

Svojich verných fanúšikov potešili žiaci, pod vedením trénera G.Lencsésa nestagnujú, pripísali si 30 bodov a skončili na peknom štvrtom mieste. Vzhľadom k tomu, že káder našich žiakov je pomerne úzky, je to umiestnenie pekné a treba povedať, že hra žiakov už mala často hlavu aj päťu.

Mgr. Ladislav ODRÁŠKA, člen RR KZ

MIESTNY PODNIKATEĽ
DANIEL LALUCH
PONÚKA ZEMNÉ A VÝKOPOVÉ PRÁCE
na stroji JCB 3CX
tel. 0907 777 809
0905 693 952

KRÁĽOVSKÉ ZVESTI-občasník

Vydáva: OBEC Horná Kráľová

Hlavná 17,95132 Horná Kráľová

IČO:800368

Tel.037/6580265 kl.2

e-mail: sluzby@hornakralova.sk

Redakčná rada: Šéfredaktor M. Lenčes,

Členovia: M.Kokešová, M.Lovásová, Mgr. L.Odráška, PaedDr.M.Sklenárová

EV: 3006/2009

Zodpovedný: Emil Rábek, starosta

RR si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky

Grafická úprava: Ing. L Lencsés

Tlač: PC technik Močenok

Počet kusov: 150+30

Uzávierka: 1. júl 2013

ISSN: 1339-0570